

[Bertel Dahlgaard.]

at forholdene lægges sådan til rette, at håndværket får den størst mulige interesse i at fremme den lærlingeuddannelse, der er grundlaget for kommende tiders håndværksmæssige og industrielle produktion. Det forekommer mig, at regeringen er alt for langsommelig på dette område.

Det er mig i øvrigt ufatteligt, at der netop på det nuværende tidspunkt har rejst sig en bevægelse i folketinget for at afskaffe den låneordning til fremme af håndværkets modernisering, som har været af så stor betydning for mange. I det hele taget er det, som om man på en række af disse beskæftigelses- og produktionsområder for ofte hænger sig i små stridigheder om den ene eller den anden fremgangsmåde i stedet for at søge tempoet sat op i den tilpasning til de nye krav, der sætter fart i tingene.

Da det radikale venstre forleden krævede renter og afdrag af Marshalllån anvendt til udlån til modernisering af landbrugets staldbygninger og avlsbygninger i det hele, så at disse renter og afdrag hvert år kunne stå til rådighed for en stadig fremadskridende modernisering, kunne der virkelig opstå modstand hos de konservative og ængstelse hos venstre for, om dette nu virkelig gik an, skønt man vanskeligt kan tænke sig et mere værdiskabende og valuta-skabende arbejde end netop dette, som i øvrigt, beskæftigelsesmæssigt set, også vil komme håndværket til gode.

Når venstre og det radikale venstre ikke kan enes på et sådant punkt, bliver man pessimist med hensyn til politiske samarbejdsmuligheder.

Jeg har ikke nodig at fremhæve her, at bag spørgsmålet om øget produktion på videre sigt ligger spørgsmålet om skattepolitikens indflydelse på opsparing og arbejdsindsats. Den på det radikale venstres initiativ gennemførte skattefrihed for 30 pct. af en indkomststigning var et værdifuldt skridt i den rigtige retning, og det bør efterfølges af en lovgivning, der opmuntrer småsparernes samfundsgavnige stræben. Folkepensionens nye fradragsregler påkalder den enkeltes interesse i opsparing; men samfundets øgede udgifter til folkepensionen pålægger også folketinget pligt til at gennemføre de besparelser på statsbudgettet, som var forudsætningen for folkepensionens

vedtagelse, og det radikale venstre må forlange, at arbejdet med disse besparelser bliver ført til ende af det nye folketing.

Hvordan er nu de politiske udsigter med hensyn til mulighederne for et samarbejde om en beslutsom politik efter valget? Hidtil synes jeg ikke, der har tegnet sig et lyst billede. En tid lang har det set ud til — og begivenhederne i formiddags kunne tyde på, at vi stadig befinder os på det punkt — at venstre og de konservative baserede deres valgkamp alene på følgende proklamation: nu står valget mellem det ærede medlem hr. Erik Eriksen og den nuværende statsminister, og så må befolkningen dele sig i to blokke.

Denne proklamation syntes de to partier havde to fordele: på den ene side var den letfattelig, den stillede ikke store fordringer til folks tænkeevne; og på den anden side måtte da ganske sikkert det radikale venstre derved komme i klemme — mellem de to blokke ville der ikke blive plads til nogen. Men efterhånden syntes det, som om man var ved at blive klar over, at vælgerne alligevel fandt det alt for let. Man kunne iagttagende, at enkelte indsendere til venstres presse begyndte at spørge: ja men vi må da inden valget vide, hvilken politik man vil føre efter valget. Og hermed pegedes jo på det, som ikke lader sig skjule for nogen, at det ærede medlem hr. Erik Eriksen i tidens løb har givet sig en slem blottelse. Det ærede medlem og hans parti har i tre år som opposition blot været negative i deres kritik af regeringen, aldrig fremsat en positiv og sammenhængende plan om, hvad der burde sættes i stedet for det, man kritiserede. Det er vist grunden til, at det ærede medlem ikke mere — skal vi sige er så tiltrækkende, som han var, da han i 1953 stod som underskriver af grundloven, og vi med rette her i tinget kunne berømme det ærede medlem for den bedrift at have gennemført Europas mest demokratiske forfatning.

Endelig er der i den seneste tid kommet et nyt træk ind i det politiske billede. De sidste to måneder har afdækket så store kløfter mellem venstre og de konservative, at ethvert forsøg på at fremstille de to partier som bærere af en fælles borgerlig vilje vil være håbløst. Vi så det under behandlingen af de militære nedskæringer: det ærede medlem hr. Erik Eriksen som anbefaleren